

PATVIRTINTA

Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijos direktoriaus

2023 m. spalio 25 d. įsakymu Nr.V1/300

**KĖDAINIŲ JUOZO PAUKŠTELIO PROGIMNAZIJOS
DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS AR APSINUODIJUS
PSICHOAKTYVIOMIS MEDŽIAGOMIS, TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijos (toliau – Progimnazija) vadovaujasi Progimnazijos darbuotojų veiksmų, įtarus mokinį vartojus ar apsinuodijus psichoaktyviomis medžiagomis, tvarka (toliau – Tvarka), kuri reglamentuoja Progimnazijos darbuotojų veiksmus, įtarus mokinį vartojus ar apsinuodijus psichoaktyviomis medžiagomis.

2. Aprašas taikomas Progimnazijos nuostatų, Vidaus ir darbo tvarkos, Mokinių elgesio taisyklių ir Mokymo sutarties nesilaikymo atvejais.

3. Tvarkos tikslas – siekti kuo anksčiau nustatyti ir motyvuoti mokinius atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti Ankstyvosios intervencijos ir kitos pagalbos priemones mokiniui ir šeimai, užkirsti kelią psichoaktyvių medžiagų neteisėtam vartojimui Progimnazijoje.

4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

4.1. Ankstyvoji intervencija – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos vaikams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų.

4.2. Psichoaktyvios medžiagos (alkoholis, narkotinės, psichotropinės ir kitos svaigosios medžiagos) – į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą įrašytos medžiagos, kurios veikia žmogaus psichiką, sutrikdo elgesį ir gali sukelti psichinę ir (ar) fizinę priklausomybę.

4.3. Apsvaigimas – asmens psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos psichiką veikiančios medžiagos (narkotinės priemonės, psichotropinės ir kitos svaigosios medžiagos).

4.4. Apsinuodijimas – iš išorės į organizmą patekusių nuodų sukelta patologinė būklė, kurios metu išryškėja tam tikri sveikatos sutrikimai (bendras silpnumas, galvos svaigimas, pykinimas ar vėmimas).

4.5. Medicininė apžiūra – specialių žinių ir reikiamą kvalifikaciją turinčių visų rūšių asmens sveikatos priežiūros įstaigų asmens sveikatos priežiūros specialistų, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka suteikta teisė atlikti medicininę apžiūrą, atliekami veiksmai, kuriais nustatoma, ar vaikas vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis.

5. Tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 „Dėl vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2023 m. narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento metodinėmis rekomendacijomis, 2011 m. valstybinės psichikos sveikatos centro rekomendacijomis, kitais įstatyminiais aktais, reglamentuojančiais mokinio sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigoje.

**II SKYRIUS
MOKYKLOS DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS AR
APSINUODIJUS PSICHOAKTYVIOSIOMIS MEDŽIAGOMIS**

6. Progimnazijoje, jos teritorijoje griežtai draudžiama vartoti ir platinti psichoaktyvias medžiagas (toliau – psichiką veikiančias medžiagas).

7. Progimnazijos darbuotojai, įtarę, kad mokinys progimnazijos teritorijoje vartoja psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, nedelsdami informuoja apie tai socialinį pedagogą, direktorių ir (ar) jo įgaliotą asmenį (1 priedas).

8. Socialinis pedagogas nedelsdamas informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie:

8.1. įtarimą, kad mokinys vartoja psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir kad jam reikėtų atlikti medicininę apžiūrą;

8.2. asmens sveikatos priežiūros įstaigas, kuriose galima nustatyti, ar mokinys vartoja psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, apsinuodijęs jomis, paskirti tikslingą gydymą;

8.3. institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę ar kitą pagalbą (priedas Nr. 2).

9. Mokyklos darbuotojai, įtarę, kad mokinys Progimnazijos teritorijoje yra apsinuodijęs psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

9.1. nedelsiant apie tai informuoja Progimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį, socialinį pedagogą, visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, atsakingą už bendruomenės sveikatą, jo darbo metu.

9.2. nedelsiant teikiama pirmoji pagalba vadovaujantis Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijos pirmosios pagalbos organizavimo mokykloje tvarka;

9.3. jeigu mokiniui reikalinga skubi medicinos pagalba, kviečiama greitoji medicinos pagalba;

9.4. mokinį vežant į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, jį lydi Progimnazijos administracijos atstovas ar jų paskirtas asmuo ir lieka su nukentėjusiuoju, kol atvyks informuoti telefonu tėvai (globėjai, rūpintojai) arba jų įgaliotas asmuo.

10. Mokinio, vartojančio ir (ar) platinančio psichiką veikiančias medžiagas, elgesys aptiriamas Vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) posėdyje dalyvaujant klasės vadovui, mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kitiems kviestiniams mokinio gerove suinteresuotiems asmenims, numatomi tolimesni mokinio elgesio korekcijos veiksmai. Jei tėvai (globėjai, rūpintojai) piktybiškai atsisako dalyvauti mokinio Progimnazijos VGK posėdžiuose, informuojamas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinadorius.

11. Esant pagrįstiems įtarimams ar faktams, kad mokinys ne kartą vartojo psichiką veikiančias medžiagas, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami apie galimybę mokiniui dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje. Tėvams (globėjams, rūpintojams) sutikus, kad mokinys dalyvautų Ankstyvosios intervencijos programoje, jie nukreipiami į Kėdainių savivaldybės visuomenės sveikatos biurą, vykdančią šią programą. Atsisakius dalyvauti Ankstyvosios intervencijos programoje, organizuojamas Progimnazijos VGK posėdis, kuriame priimamas sprendimas dėl kreipimosi į tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių dėl minimalios priežiūros skyrimo.

12. Socialinis pedagogas, gavęs patvirtintą informaciją apie mokinio psichiką veikiančių medžiagų vartojimo faktą progimnazijos patalpose, jos teritorijoje ar prieigose, per 1–3 darbo dienas nusižengimo aprašymą perduoda Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kėdainių policijos komisariatui, žodžiu informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) apie aprašymo teikimą.

III SKYRIUS MOKINIŲ DAIKTŲ PATIKRINIMAS

13. Progimnazijos darbuotojas, kilus pagrįstiems įtarimams, jog mokinys gali turėti draudžiamų psichiką veikiančių medžiagų, nedelsdamas apie tai informuoja Progimnazijos socialinį pedagogą, direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

14. Progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas atstovas, esant pagrįstiems įtarimams, turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami jam nedalyvaujant.

15. Patikrinimo metu turi dalyvauti mažiausiai du Progimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – direktorius ar jo įgaliotas atstovas (direktoriaus pavaduotojas ugdymui), kitas – socialinis pedagogas.

16. Paašškėjus, kad mokinys turi psichiką veikiančių medžiagų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

IV SKYRIUS PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJA, ANKSTYVOJI INTERVENCIJA

17. Progimnazijos mokytojai, švietimo pagalbos specialistai užtikrina, kad būtų įgyvendinama psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, ankstyvoji intervencija, skirta vaikams, vartojantiems psichiką veikiančias medžiagas, teikiama pagalba vaikams, vartojantiems šias medžiagas, plėtojamas įstaigų tarpusavio bendradarbiavimas su Vaiko teisių apsaugos tarnyba, teisės saugos, sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigomis.

18. Progimnazijoje taikomos priemonės:

18.1. socialinio emocinio ugdymo programos: „Laikas kartu“ (priešmokyklinėse grupėse, 1–4 kl., „Antras žingsnis“ – 1–4 kl., „Paauglystės kryžkelės“ 5–8 kl.);

18.2. prevenciniai renginiai;

18.3. socialinių emocinių programų integracija į mokomųjų dalykų ugdymo turinį, klasės vadovo veiklą;

18.4. kvietinių lektorių paskaitos;

18.5. teminės klasės valandėlės;

18.6. klasės tėvų susirinkimai, kurių metu tėvai informuojami apie galimus mokinių pažeidimus bei skatinami kontroliuoti vaikus bei su jais kalbėtis apie psichiką veikiančių medžiagų žalą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Informacija apie mokinius, vartojančius psichiką veikiančias medžiagas, turinčius priklausomybę nuo jų, disponuojama tiek, kiek reikalinga mokinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant jo teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Tėvai (globėjai, rūpintojai) atsako už mokinio vartojimą ir (ar) platinimą psichiką veikiančias medžiagas, pagal Lietuvos Respublikos nustatytą tvarką.

21. Progimnazijos darbuotojai su Tvarkos aprašo nuostatomis be jų pakeitimais supažindinami elektroninėmis priemonėmis.

22. Tvarkos aprašas skelbiamas progimnazijos interneto tinklapyje.

23. Tvarkos įgyvendinimo priežiūrą vykdo progimnazijos administracija.

**PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS
PSIHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS**

**Progimnazijos
darbuotojai**

- Pirmosios pagalbos teikimas.
- Progimnazijos vadovo ar jo įgalioto asmens, socialinio pedagogo, visuomenės sveikatos specialisto informavimas.

**Socialinis
pedagogas**

- Tėvų informavimas.
- Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kėdainių policijos komisariato informavimas.
- Prevencinis pokalbis.

VGK

- VGK posėdis.
- Prevencinis pokalbis.
- Dalyvavimo Ankstyvosios intervencijos programoje rekomendavimas.
- Bendradarbiavimas su Kėdainių r. savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi.